

ÜLESTÕUSMISAJA V PÜHAPÄEV B AASTAL

(Esimene lugemine Ap9 ,26-31)

Kui Paulus tuli Jeruusalemma, püüdis ta käia koos jüngritega, kuid kõik kartsid teda ega suutnud uskuda, et temagi on jüngriks saanud. Kuid Barnabas võttis ta vastu ja viis ta apostlite sekka ning rääkis neile, kuidas Saulus teel Damaskusesse oli Issandat näinud ja temaga kõnelnud, ning kuidas ta Damaskuses oli julgelt ja avalikult kuulutanud Jeesuse nimel. Nii jäi Paulus Jeruusalemma ja käis koos jüngritega sisse ja välja. Ning ta rääkis kreekakeelsete juutidega, kuid nemad tahtsid teda ära tappa. Aga kui vennad sellest teada said, viisid nad ta Kaisareasse ja saatsid sealt Tarsosesse. Ja siis, neil päevil, oli kirikul rahu nii Juuda-, Galilea-, kui Samaariamaal. Ja kirik kasvas ja elas jumalakartuses Püha Vaimu kaitse all.
See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps22 , 26b-27 28.30ab 30c.31a.32ab R:26a)
R: Ma ülistan sind sinu suures koguduses.

Ma pean oma töotusi nende ees, kes kardavad Jumalat.
Vaestele antakse toitu ja nad saavad söönuks;
need, kes teda otsivad, kiidavad teda.
Teie süda saagu elavaks igavesti.
R:

Kõik maailma ääred mõtlevad sellest ja pöörduvad Issanda poole.
Teda kummardavad kõik rahvahõimud,
teda kummardavad kõik maailma vägevad,
tema ette kummardavad kõik, kes magavad maa põrmus.
R:

Jumalast räägitakse tulevatele sugupõlvedele,
nad tulevad ja kuulutavad tema õiglust,
tema lunastusest kuulutatakse tulevale rahvale,
sest tema on kõik loonud.
R:

(Teine lugemine 1Jh3 ,18-24)
Lugemine püha apostel Johannese esimesest kirjast:

Mu lapsed, ärge armastagem sõna ega keelega, vaid teos ja tões. Sellest me tunneme ära, et me oleme tõe seest ja võime leida tema ees rahu oma südamele. Sest kui meie süda meid süüdistab, siis Jumal on suurem meie südamest ja teab kõik. Mu armsad, kui meie süda meid ei süüdistab, siis on meil lootus Jumala ees, et mida me ka palume, seda saame temalt, sest me peame Tema käske ja teeme, mis on temale meelepärane. Ja see on tema käsk, et me peame uskuma tema Poja, Jeesuse Kristuse nimesse ja armastama üksteist, nii nagu tema on meid käskinud. Kes täidab tema käske, see jääb Jumalasse ja Jumal temasse. Ja seda, et tema on meis, tunneme me ära Vaimust, kelle tema on meile andnud.
See on Jumala Sõna

(Salm enne evangeeliumi Jh15 ,4.5b)

Halleluuja. Jääge minusse ja mina jään teisse,
Kes minusse jääb, see kannab palju vilja. Halleluuja.

(Evangeelium Jh15 ,1-8)
Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Jeesus ütles oma jüngritele: Mina olen tõeline viinapuu ja minu Isa on viinamäe aednik. Iga oksa minu küljes, mis ei kanna vilja, ta lõikab ära, ja igauht, mis kannab vilja, ta puhastab, et see kannaks vilja veel rohkem. Teie olete juba puhtad selle sõna pärast, mida mina teile olen rääkinud. Jääge minusse ja mina jään teisse. Nagu oks ei või kanda vilja iseenesest, kui ta ei jää viinapuu külge, niisamuti ka teie, kui te ei jää minusse.

Mina olen viinapuu, teie olete oksad; kes jääb minusse ja mina temasse, see kannab palju vilja, sest ilma minuta ei suuda te midagi teha. See, kes minusse ei jää, visatakse minema nagu viinapuu oks, ja see kuivab ära. Ja nad kogutakse kokku ja heidetakse tulle ning põletatakse ära. Kui te aga jääte minusse ja minu sõnad jäävad teisse, siis paluge, mida te ainult tahate, ja see sünnib teile! Selles on minu Isa austatud, et te kannate palju vilja ja olete minu jüngrid. See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kord andis üks kuningast kohtumõistja tema ette toodud kurjategijale valida: "Ütle mulle üks väide. Kui see väide on õige, siis sul raiutakse pea maha, aga kui see on vale, siis sind puuakse üles." Kurjategija mõtles järele ja ütles: "Mind puuakse üles". Loogikaülesanne oli väga hästi lahendatud: kui kurjategija nüüd üles poodaks, siis tema väide ei oleks vale, ja kui pea maha raiutaks, siis ei vastaks tema tees tõe...

Kuigi see lugu pole just ilus rääkida, on ta õpetlik siiski. Mitte kõik ei osutu selleks, mis ta esmapilgul paistab. Tõik, et kuningas laskis kurjategijal üldse valida, oli juba vihjeks, et tal oli algusest peale kavas anda kurjategijale võimalus surmanuhtlusest pääseda. Niisugusest vaatenurgast peaksime meiegi, armsad õed ja vennad, nägema pühakirjas öeldut: et Jumal on meie poolt, ja kui ta panebki meid proovile, siis on see meie eneste huvides. Ja võibolla arvatakse meile kord patuks just see, kui me oleme pidanud oma Jumalat ebaõiglaseks või julmaks. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, nn. reformeeritud kiriku looja, XVI sajandil elanud Johannes Calvin, on läinud ajalukku ühena kõige fanaatilisematest kirikujuhtidest. Ta tõi oma käitumise ettekäändeks "agaruse õige töö säilitamisel" ja pidas iga teisitimõtletajat ketseriks. Usuvabadust nimetas Calvin "Kuradi dogmaks". Nii alustas ta 1540. aastal nõiajahti, mille ohvriks langesid ainuüksi Genfis kümned inimesed.

1553. aastal, pärast seda kui ta oma teoloogilise oponenti Michael Servetuse oli tema kolmainsuseõpetuse pärast tuleriidal põletanud, vaevasid Calvinit südametunnistusepiinad ja kahtlused, kas ta ikka oli toimunud õigesti. Kuid peagi leidis ta endale õigustuse: "Kui Servetusel oleks kolmainsuse suhtes olnud õigus, siis oleks Jumal lubanud hoopis temal mind ära põletada - nii et ju oli siis ikka õigus minu poolel..."

"See, kes minusse ei jää, visatakse minema nagu viinapuu oks, ja see kuivab ära. Ja nad kogutakse kokku ja heidetakse tulle ning põletatakse ära..." Kes need sõnad evangeeliumi kontekstist välja lõikab, leiab kindlasti hea põhjuse iga teisitimõtletaja Jumala nimel surma saata. Inimkonna ajalugu teab palju tõestisündinud lugusid sellest, kuidas inimesed olid tõe nimel valmis teisi tapma, kuigi neil polnud mingit võimalust kontrollida, kuivõrd oli neil enestel rohkem õigus kui hukatutel.

Kui aga lugeda tänast evangeeliumi siiski tähelepanelikult ning pöörata tähelepanu sellele, kust lõik algab ja kus lõpeb, siis selgub ka, millest see üldse räägib. "Mina olen tõeline viinapuu ja minu Isa on viinamäe aednik." Aednik ei ole isegi mitte Jeesus, vaid üksnes tema Taevane Isa, kes ainsana teab, missugust kirikut või missuguseid usklikke ta enda omadeks pidama hakkab.

Pole ilmselt juhuslik, et Jeesus valis oma tähendamissõna jaoks just viinamarjaväädi. Viinapuu ei ole niisugune nagu paju või pappel, mille maharaiutud oks maasse torgatult ise juured alla ajab. Kuid viinamarjaväätide oksti saab sarnaselt viljapuudele pookida. Ühelt väädilt võetud okste pookimist teise väädi külge kasutatakse sordiaretuses laialdaselt. Kui me selle võrdluse kirikutele üle kanname, siis kust peaks inimene teadma, mida Jumal ühe või teise oksaga kavatseb: mis on eraldatud pookimiseks, või mis ärapõletamiseks.

Armsad õed ja vennad, viimaste loenduste kohaselt on maailmas praegu umbes 40 000 kristlikku kirikut, millel on statistiliselt arvestusväärne liikmete hulk ning õpetuse omapära. Juba see fakt ainuüksi rõhutab, et Jeesus ei tulnud siia maailma kirikut looma, vaid ta lõi kiriku selleks, et Jumalariik võiks kord maa peale jõuda. Ta mõtles kogu inimkonna, mitte ainult mõne väiksema või suurema grupi heaolu ja õndsuse peale.

Kahtlemata on suurem osa neist neljakümnetuhandest kirikust paraku kõigi tundemärkide järgi ära kasutajalikud sektid, mille peamiseks eesmärgiks on nende loojate materiaalsete ja võimuambitsioonide rahuldamine. Kuid mitte kõik uued liikumised ja initsiatiivid ei teki rumalusest või kurjusest. Kristlaskonna väljakutse seisnebki selles, et hea tahtega inimesed ära tunda ja Jumalat mitte segada oma tahet ellu viimast. Sellepärast peaksime ka meie ikka aegajalt ka enestelt küsima, kas me ise pole äkki ohus olla just need oksad, mis tulle visatakse? Aamen.